

Poročilo medijskih objav

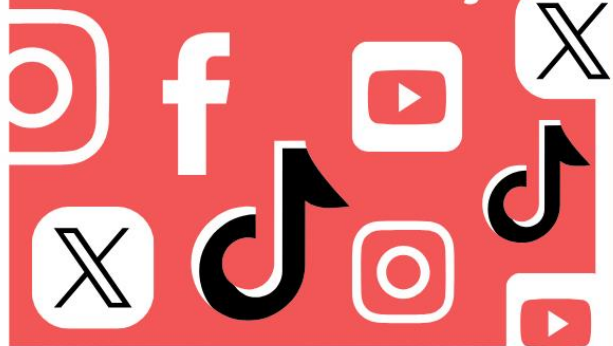
ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

15.07.2025

Ključne besede v poročilu:

CENE NEPREMIČNIN	2
STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE	4
NAJEMNA STANOVANJA	3
STANOVANJSKI ZAKON	1
GRADNJA STANOVANJ	2
ETAŽNA LASTNINA	2
STANOVANJSKA GRADNJA	2
UPRAVNIK	2

Družbeni mediji

časopisi
revije

527

1264

spletnih portalov

300+

podcastov

press.
clipping

4544+

medijev v Regiji

Hrvaška, Srbija, BiH,
Severna Makedonija, Črna
Gora, Albanija, Kosovo

670+

RA in TV
terminov

Zavod
infohub
Maribor

Podprite medijsko pismenost v Sloveniji!

Vključite se v projekte in aktivno sodelujte pri izobraževanju otrok, mladostnikov in odraslih za kritično uporabo medijev, spodbujanju odgovornega ravnanja z informacijami ter gradnji odporne in informirane družbe.

Pregled objav

ZBORNICA ZA POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI

Zeleni kilovati ali zeleni kompromisi?

ESG - Okolje, družba, upravljanje

14. 07. 2025

Avtor: MATEJ MIVŠEK

Oznaka: CENE NEPREMIČNIN

METODE OCENJEVANJA ZUNANJIH UČINKOV V ENERGETIKI

Koprska soseska Nova Dolinska bo dobila četrti blok

www.sta.si

14. 07. 2025

Avtor: rbi/bg

Oznaka: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA

V Kopru se bo v naslednjih dneh začela gradnja četrtega bloka soseske Nova Dolinska. V novem bloku bo 46 stanovanjskih enot in skupno 69 parkirnih mest. Naložbo, vredno 8,5 milijona evrov, bo v celoti financiral Javni stanovanjski sklad Mestne občine Koper. Nova stanovanja bi lahko bila vseljena poleti 2027, so danes sporočili iz

Odbor DZ potrdil predlog stanovanjske zakonodaje

www.sta.si

14. 07. 2025

Avtor: jb/mrn

Oznaka: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA, STANOVANJSKI ZAKON, Odbor DZ za delo je danes z glasovi koalicije dopolnil in potrdil predlog novele stanovanjskega ter zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih najemnih stanovanj, ki naj bi med drugim zagotovila več javnih najemnih stanovanj. V SDS so sejo po predstavitvi mnenja o predlogih obstruirali.

Pregled - Slovenija, 14. 7. (ponedeljek)

www.sta.si

14. 07. 2025

Avtor: ako/ako

Oznaka: NAJEMNA STANOVANJA

Pregled dogodkov v Sloveniji in mednarodne dejavnosti Slovenije v ponedeljek, 14. julija.

Država za dvigala v starejših blokih nima denarja

Delo

15. 07. 2025

Avtor: MANJA PUŠNIK

Oznaka: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, ETAŽNA LASTNINA, STANOVANJSKA GRADNJA, Pobuda EU so nancira energetska prenova stavb, ne pa tudi vgradnje dvigal– Investicija na plečih etažnih lastnikov

Cesta skozi Jesenice ponovno odprta

Gorenjski glas

15. 07. 2025

Avtor: Urška Peternel

Oznaka: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ

Glavna cesta skozi Jesenice je ponovno odprta tudi v smeri od krožišča proti TVD Partizan. Fini asfalt bodo položili po koncu turistične sezone.

Prednost pri nakupu imajo družine od drugod

Štajerski tednik

15. 07. 2025

Avtor: Estera Korošec

Oznaka: CENE NEPREMIČNIN

Cirkulane Za štiri gradbene parcele se zanimajo štiri družine

Država za dvigala v starejših blokih nima denarja

www.delo.si

15. 07. 2025

Avtor: Manja Pušnik

Oznaka: ETAŽNA LASTNINA, STANOVANJSKA GRADNJA, UPRAVNIK

EU sofinancira zgolj energetska prenova stavb, ne pa tudi vgradnje dvigal. Investicija še naprej ostaja na plečih etažnih lastnikov.

14. 07. 2025

ESG - Okolje, družba, upravljanje

Stran/Termin: 13

Naslov: Zeleni kilovati ali zeleni kompromisi?

Naklada: 2.200,00

Avtor: MATEJ MIVŠEK

Površina/Trajanje: 1.319,11

Rubrika/Oddaja: OKOLJE

Žanr: POROČILO

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

METODE OCENJEVANJA ZUNANJIH UČINKOV V ENERGETIKI

Zeleni kilovati ali zeleni kompromisi?

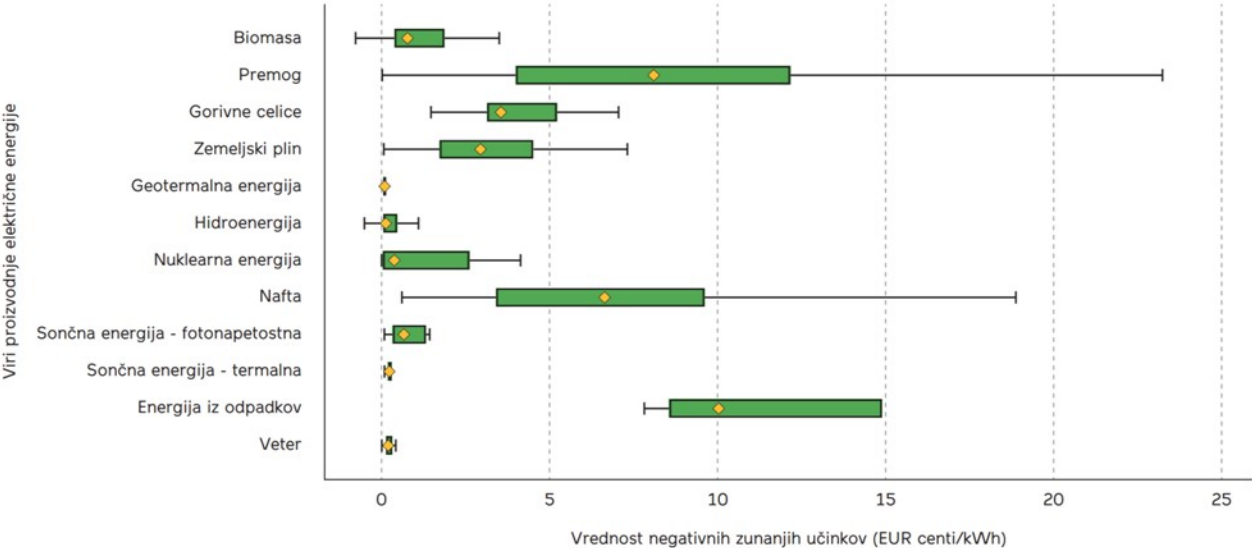
Prihodnost energetske oskrbe bo v veliki meri odvisna od današnje izbire pravih naložb v nove proizvodne zmogljivosti in infrastrukturo. Vse bolj se kaže, da morajo biti te odločitve celovite, torej morajo upoštevati ne le neposredne finančne stroške in dobrobiti, temveč tudi širše okoljske in družbene vplive ter druge aspekte ESG. V energetiki to pomeni, da moramo poleg cene kilovatne ure oceniti tudi vplive na podnebje, zdravje ljudi, okolja in skupnosti, ali z drugimi besedami, oceniti moramo zunanje učinke. Ti so posledica proizvodnje energije, ki vplivajo na zdravje ljudi in okolja, a jih ne plača ne proizvajalec ne uporabnik energije, zato niso zajeti v ceni elektrike. Če želimo sprejemati trajnostne in družbeno odgovorne energetske odločitve, moramo znati izmeriti te zunanje učinke in jih vključiti v naše analize. V tem članku predstavljam in ovrednotim metode, ki se uporabljajo za denarno vrednotenje zunanjih učinkov v energetiki.

MATEJ MIVŠEK

Kaj je problem in kako ga rešujemo?

Energetski sektor se danes sooča s tremi prepletenimi sistemskimi izzivi. Prvi je zeleni prehod, to je prehod na nizkoogljične in obnovljive vire energije, nujen za omejitev podnebnih sprememb. Drugi je energetska suverenost, ki poudarja zmanjšanje odvisnosti od uvoženih energentov in zagotavljanje zanesljive oskrbe, kar se je posebej izrazito pokazalo po geopolitičnih pretresih v zadnjih letih. Tretji izziv je dostopna cena energije, saj mora energija ostati cenovno konkurenčna za gospodarstvo in gospodinjstva. V praksi se ti cilji včasih nasprotujejo: pospešen izklop fosilnih virov zaradi podnebja lahko ogrozi kratkoročno zanesljivost ali zviša stroške, medtem ko lahko zagotavljanje poceni energije trči ob okoljske cilje. Kako torej danes izbrati prave naložbe, ki bodo hkrati podpirale zeleni prehod, krepile energetske neodvisnost in ostale gospodarsko vzdržne?

Brez dvoma se odgovor na to vprašanje skriva v uporabi enotnega kriterija, na osnovi katerega se odloča o primernosti projektov. Kriterij mora biti enoten za vse vrste projektov, upoštevati pa mora vse učinke, ki jih projekt prinaša, torej ne le učinkov, ki nastajajo za investitorja, temveč vse učinke, ki zaradi projekta nastanejo na ravni družbe. Zato take odločitve ne morejo nastati na trgu, na katerem se odloča na podlagi zasebnih stroškov in dobrobiti, temveč na ravni politike. Za slednjo morajo biti sprejemljivi le projekti, ki družbi prinašajo več dobrobiti kot jo stanejo. Orodje, ki omogoča uporabo tega kriterija in odločevalcem pomaga prepoznati projekte, ki prispevajo k celoviti družbeni blaginji, je analiza stroškov

Denarna ocena zunanjih učinkov v proizvodnji električne energije, povzeto po Sovacool in drugi (2021)

in dobiti (CBA – Cost Benefit Analysis). CBA med stroške in dobiti vključuje tako tržne učinke projekta, torej tiste, ki nastajajo na trgu preko tržnih transakcij (npr. investicijski izdatki, prihodki od prodaje, stroški poslovanja), kot tudi zunanje učinke projekta. Slednji vključujejo učinke projekta na tretje osebe v družbi, ki s projektom niso povezani (npr. okoljske škode, zastoji v prometu, izboljšano zdravje). Ključni namen CBA je torej ugotoviti, ali dobiti projekta (npr. proizvedena energija) odtehtajo njegove stroške (npr. stroški gradnje, okoljske škode) na ravni družbe. Če vsota diskontiranih dobiti presega vsoto diskontiranih stroškov, je projekt družbeno upravičen, sicer pač ne.

Zunanji učinki v energetiki

Zunanji učinki so nenadomeščene škode ali dobiti, ki zaradi proizvodnje električne energije nastajajo pri tretjih, to je s proizvodnjo nepovezanih oseb. Ti učinki niso zajeti v tržnih cenah in tako niso denarno ovrednoteni. Klasičen primer negativnega zunanjega učinka je onesnaževanje zraka, ki ga povzroča termo elektrarna zaradi emisije prasnih delcev, kar škoduje zdravju ljudi in podnebu, teh stroškov pa ne plačajo neposredno niti proizvajalci niti porabniki elektrike. Na grafu »Denarna ocena zunanjih učinkov« je prikazan primer študije Sovacoola in drugih, ki so z uporabo več metod izmerili povprečne zunanje učinke glede na različne vire električne energije. Na grafu so označeni razponi denarnih ocen

zunanjih učinkov, ki so jih dobili z uporabo več metod merjenja na raznolikih primerih.

Če želimo upoštevati zunanje učinke različnih virov električne energije pri njihovem vrednotenju, moramo najprej poznati način, kako te učinke dejansko izmeriti. Merjenje je še posebej zahtevno, ker ti učinki niso prepoznani na trgu, zato nimajo cene. Posledično jih je potrebno, z namenom vključevanja v CBA, denarno ovrednotiti s pomočjo posebnih metod.

Metode za merjenje zunanjih učinkov

Metode izraženih preferenc so najpogostejše uporabljene metode za vrednotenje zunanjih učinkov in ocenjujejo pripravljenost posameznikov k plačilu za pozitivne zunanje učinke ali sprejetju negativnih učinkov. Temeljijo na hipotetičnih vprašanjih, kjer se anketirance vpraša, koliko bi bili pripravljeni plačati za neko okoljsko izboljšavo ali koliko nadomestila bi zahtevali za poslabšanje okolja. Tako lahko posameznike vprašamo, koliko bi bili pripravljeni doplačati na položnici za elektriko, če bi s tem omogočili zaprtje premogovne elektrarne in s tem izboljšali kakovost zraka. Alternativno jih lahko vprašamo, kakšno letno nadomestilo bi zahtevali, če bi v bližini njihovega doma postavili vetrno elektrarno. Iz odgovorov ocenimo povprečno denarno vrednost zunanjega učinka. Na ta način sta Zorič in Hrovatin (2012) za Slovenijo ocenili, da bi bilo več kot dve tretjini gospodinjstev v Sloveniji pripravljenih plačevati za zeleno elektriko.

Matej Mivšek

Metode razkritih preferenc merijo denarne posledice obnašanja, ki je posledica preferenc posameznikov. V to skupino sodita na primer metoda potovalnih stroškov in metoda hedonističnih cen.

- Metoda potovalnih stroškov se pogosto uporablja predvsem za vrednotenje okoljskih dobrin, ki jih ljudje obiskujejo. Tako lahko vrednost neke lokacije (npr. parka) ocenimo posredno preko stroškov (potni stroški, oportunitetni strošek časa potovanja), ki so jih obiskovalci pripravljeni utrpeti za potovanje do lokacije. To metodo v energetiki uporabljamo za denarno vrednotenje učinkov elektroenergetskih projektov na rekreacijo, estetiko in druge uporabniške koristi narave, npr. za oceno škod zaradi izgube možnosti ribolova ali rekreacije zaradi izgradnje akumulacijske hidroelektrarne ali zaprtja dostopa na gorsko območje po postavitvi vetrnic. Omejitev metode je, da meri le vrednost za obstoječe uporabnike, ne upošteva pa tistih, ki kraja ne obiskujejo. Za oceno potovalnih stroškov moramo zbrati precej

- podatkov, obenem pa metoda ni uporabna za učinke, ki niso vezani na specifično lokacijo (npr. globalno segrevanje).
- Metoda hedonističnih cen uporablja trg nepremičnin za oceno denarne vrednosti zunanjih učinkov. Izhaja namreč iz predpostavke, da se vrednost določenih zunanjih učinkov kaže v cenah nepremičnin ali v višini plač. Tako lahko na primer primerjamo tržno vrednost nepremičnine na področju s čistim zrakom s tržno vrednostjo enake nepremičnine, ki pa se nahaja na območju z bolj onesnaženim zrakom (npr. ob termo elektrarni ali ob prometni cesti). V praksi je hedonistična metoda zelo uporabna v energetiki za vplive, kot so kakovost zraka, hrup ali estetski vpliv objektov. Tako je na primer vrednost stanovanja s pogledom na vetrno elektrarno lahko nekoliko nižja od vrednosti enakega stanovanja na drugi lokaciji, razlika v ceni pa meri denarno vrednost negativnih estetskih učinkov, kot jo ocenjuje trg. Prednost metode je uporaba dejanskih tržnih podatkov, slabost pa, da zajame le tiste učinke, ki so dovolj lokalni in poznani, da vplivajo na ceno.

Metoda nadomestnih stroškov temelji na stroških nadomeščanja dobrin in storitev,

ki jih izgubimo kot posledico projekta. Če na primer gradnja energetske infrastrukture uniči določen ekosistem ali habitat, lahko vrednost tega ekosistema ocenimo preko stroškov, ki bi jih imeli za vzpostavitev nadomestnega habitata drugje ali obnovo poškodovanega okolja. V praksi se metoda nadomestnih stroškov uporablja pri zunanjih učinkih, kjer je možna tehnična ali umetna zamenjava. Tako lahko na primer za vrednotenje izgube mokrišč zaradi gradnje hidroelektrarne upoštevamo stroške izgradnje podobnega mokrišča drugje. Podobno lahko vrednost izgubljene proizvodnje rib zaradi onesnaženja reke ocenimo z zneskom, potrebnim za izpust mladice rib in obnovo populacije. Metoda je relativno enostavna, kjer so takšni nadomestni ukrepi na voljo, vendar lahko podceni ali preceni dejansko vrednost, saj kakovost nadomestka morda ni enaka izvirnemu. Kljub temu je uporabna približna mera tam, kjer druge metode niso izvedljive.

Sklep

Za celovito vrednotenje energetskih projektov je nujno upoštevati njihove zunanje učinke, ki na trgu niso zaznani, a močno

vplivajo na okolje, zdravje in družbo. Obstaja več metod, ki omogočajo denarno ovrednotenje teh učinkov, od anketnih pristopov do analiz tržnega obnašanja posameznikov. Čeprav nobena od teh metod ni popolna, njihova uporaba pomembno prispeva k bolj informiranim energetskim odločitvam, ki vodijo do večje skupne družbene koristi. V primeru, ko zunanje učinke ustrezno denarno ovrednotimo in tako vključimo v CBA, lahko na podlagi CBA sprejemamo odločitve, ki vodijo do največje skupne koristi v družbi. To velja tudi za presojo projektov v zvezi s proizvodnjo električne energije. Ključno je, da se rezultati teh analiz uporabljajo premišljeno, ob zavedanju njihovih omejitev in v širšem kontekstu oblikovanja politik.

.....
VIRI:

Sovacool, B.K., Kim, J., & Yang, M. (2021). The hidden costs of energy and mobility: A global meta-analysis and research synthesis of electricity and transport externalities. *Energy Research & Social Science*, 72, 101885. <https://doi.org/10.1016/j.erss.2020.101885>

Zorić, J., & Hrovatin, N. (2012). Household willingness to pay for green electricity in Slovenia. *Energy Policy*, 47, 180–187. <https://doi.org/10.1016/j.enpol.2012.04.055>

14. 07. 2025	www.sta.si	Stran/Termin:
Naslov:	Koprsko sosenska Nova Dolinska bo dobila četrti blok	Naklada:
Avtor:	rbi/bg	Površina/Trajanje: 1,00
Rubrika/Oddaja:	Žanr: SPLETNI ČLANEK	
Gesla:	STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA	

HTML LINK

V Kopru se bo v naslednjih dneh začela gradnja četrtega bloka soseske Nova Dolinska. V novem bloku bo 46 stanovanjskih enot in skupno 69 parkirnih mest. Naložbo, vredno 8,5 milijona evrov, bo v celoti financiral Javni [stanovanjski sklad](#) Mestne občine Koper. Nova stanovanja bi lahko bila vseljena poleti 2027, so danes sporočili iz občine. Blok 4, ki bo v lasti koprsko občine in Javnega [stanovanjskega sklada](#) Mestne občine Koper, bo zajemal pet nadstropij in kletno etažo. Od 46 stanovanjskih enot jih bo pet prilagojenih funkcionalno oviranim osebam, so v sporočilu za javnost pojasnili na Mestni občin Koper. V podzemni garaži bloka bo 47 parkirnih mest, dodatnih 22 pa bo urejenih pred objektom. V okviru projekta bodo uredili tudi zunanje in prometne površine ter potrebno infrastrukturo. Projekt za izgradnjo bloka 4 je izdelal šenčurski projektantski biro Protim Ržišnik Perc, zgradilo pa ga bo ljubljansko podjetje VG5. Gradnjo bo nadzorovalo novogoriško podjetje LEAN.ING. Projekt bo v celoti financiral koprski [stanovanjski sklad](#) iz lastnih sredstev. Po končani gradnji bo Javni [stanovanjski sklad](#) Mestne občine Koper prek javnega razpisa iskal najemnike za nova stanovanja, ki bi lahko bila vseljena predvidoma poleti 2027. Sosesko Nova Dolinska od lanske jeseni sestavljajo trije bloki s skupno 166 [najemnih stanovanj](#). V lasti koprsko občine in koprskega [stanovanjskega sklada](#) je blok 3 s 75 stanovanji, so še pojasnili na občini.

14. 07. 2025 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Odbor DZ potrdil predlog stanovanjske zakonodaje

Naklada:

Avtor: jb/mrm

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, NAJEMNA STANOVANJA,

HTML LINK

Odbor DZ za delo je danes z glasovi koalicije dopolnil in potrdil predlog novele stanovanjskega ter zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih [najemnih stanovanj](#), ki naj bi med drugim zagotovila več javnih [najemnih stanovanj](#). V SDS so sejo po predstavitvi mnenja o predlogih obstruirali. Predlog novele [stanovanjskega zakona](#) prinaša ukrepe, katerih skupni cilj je izboljšati dostopnost in pravičnost v sistemu javnega najema ter vzpostaviti pogoje za njegovo dolgoročno delovanje, je dejal minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac. Med drugim je predvideno, da bodo imele občine več avtonomije pri oblikovanju prednostnih skupin upravičencev do neprofitnih oz. po novem javnih [najemnih stanovanj](#). Med obvezne prednostne skupine bodo morali biti uvrščeni mladi, občine bodo lahko uvedle tudi posebne podliste za ključne kadre, kot so učitelji, medicinske sestre, zaposleni v domovih za starejše. Ohranja se sistem list A in B, še vedno bo morala biti vsaj polovica stanovanj namenjenih socialno šibkejšim. Predvideno je postopno zvišanje neprofitne najemnine, da bi se omogočilo sredstva za vzdrževanje teh stanovanj, in sicer prek uvedbe dodatka za vzdrževanje, ki bi bil odvisen od starosti stanovanja. Kot je dejal minister, se bo najemnina za 60 kvadratnih metrov veliko novo stanovanje v Ljubljani s sedanjih 380 v štirih letih, kolikor naj bi trajalo prehodno obdobje, zvišala na 410 evrov. Socialna varovalka ostajajo subvencije najemnine. Pri tem bi subvencije neprofitne najemnine zagotavljala država (sedaj jih občine), subvencije tržnega najema pa občine (sedaj jih država). Občine naj bi razbremenila tudi sprememba, po kateri prosilcu za subvencijo tržne najemnine ne bo več treba biti hkrati prijavljenemu tudi za pridobitev neprofitnega stanovanja. Poleg tega je med drugim predvidena vzpostavitev pravnega svetovanja za najemodajalce in najemjemalce ter prilagoditev določb glede odpovedi najemne pogodbe v primeru kršitev pogodbenih obveznosti. Odbor je sprejel dopolnila k večini členov, z njimi pa naj bi upošteval pripombe zakonodajno-pravne službe DZ. Ta je opozorila, da dopolnila ne odpravljajo vseh pomislekov; med temi je izpostavila, da bi moral že zakon opredeliti okvir za morebitno določanje dodatnih pogojev na razpisih za oddajo stanovanj, ne pa da je to prepuščeno podzakonskim aktom, poleg tega je opozorila na morebitno nezdržljivost opredelitve zadrug kot neprofitnih stanovanjskih organizacij z opredelitvijo nalog zadrug po zakonu o zadrugah. Odbor je predlog novele potrdil z glasovi koalicije. Člani odbora iz SDS so sejo po predstavitvi mnenja obstruirali. Zvonko Černač (SDS) je ocenil, da gre za slab poskus urejanja področja in da so med drugim potrebni drugačni ukrepi za spodbujanje vlaganja v [gradnjo stanovanj](#), in sicer na davčnem in zemljiškem področju, ter aktivacijo praznih stanovanj. Sara Žibrat (Svoboda) je očitke zavrnila kot otročje in kot koristne označila predvidene spremembe med drugim glede neprofitne najemnine in subvencij. Pomisleke je tako v civilni družbi kot v opoziciji povzročilo predlagano določilo, da bi lahko družba DSU v okviru izvajanja dejavnosti razvoja in gradnje dostopnih [najemnih stanovanj](#) stanovanja oddajala ali prodajala posameznim prednostnim družbenim skupinam v javnem interesu. Černač je menil, da ni razloga, da bi se z [najemnimi stanovanji](#) poleg javnega [stanovanjskega sklada](#) ukvarjala še ena državna institucija, ter da bo to odprlo možnost mahinacij, saj da je nadzor nad DSU mnogo manjši kot pri javnem [stanovanjskem skladu](#). Poslanka Žibrat pa ta predlog vidi kot "drugi steber" zagotavljanja dostopnih stanovanj. Odbor je brez opozicije dopolnil in potrdil tudi predlog zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih [najemnih stanovanj](#), po katerem bo iz državnega proračuna do leta 2035 letno namenjenih po 100 milijonov evrov za gradnjo javnih [najemnih stanovanj](#), zgradilo pa naj bi se skupno 20.000 teh stanovanj. Pri tem bo 75 milijonov evrov letno namenjenih [Stanovanjskemu skladu](#) RS (SSRS) za gradnjo v lastni režiji ter programe sofinanciranja projektov občin, lokalnih skladov in neprofitnih stanovanjskih organizacij. Do 25 milijonov evrov pa bo namenjenih SID banki za subvencioniranje ugodnih posojil - z ročnostjo 30 let in fiksno enoodstotno obrestno mero - občinam, lokalnim skladom in neprofitnim stanovanjskim organizacijam za [gradnjo stanovanj](#). Predstavniki občin in [stanovanjskih skladov](#) so se zavzeli, da bi se del teh sredstev za projekte namenil nepovratno. A predlog dopolnila SD, da bi lahko ti subjekti dobili do 20 odstotkov vrednosti projekta v obliki

nepovratnih sredstev, ni dobil podpore. Zakonodajno-pravna služba DZ je bila kritična do predloga zakona, med drugim ker se določa porabo proračunskih sredstev tudi za leta, za katera proračun niti še ni načrtovan. Državni svet je zakonska predloga podprl, se je pa zavzel za nekatere drugačne oz. dodatne rešitve, med drugim glede subvencij, določanja najemnine in zagotavljanja zemljišč. Za te so se zavzeli tudi predstavniki občin in [stanovanjskih skladov](#), ki so tudi opozorili, da bi lahko pogoj, da bi morale neprofitne stanovanjske organizacije vsaj 60 odstotkov vseh prihodkov ustvariti na področju neprofitnih stanovanj, povzročil odhod nekaterih subjektov s tega področja. Civilnodružbena iniciativa Stanovanjski blok je med drugim opozorila, da bo zvišanje neprofitne najemnine poslabšalo položaj najemnikov in da bi lahko določila glede DSU vodila k prelivanju javnih sredstev za zasebne interese.

14. 07. 2025 www.sta.si

Stran/Termin:

Naslov: Pregled - Slovenija, 14. 7. (ponedeljek)

Naklada:

Avtor: ako/ako

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: NAJEMNA STANOVANJA

HTML LINK

Pregled dogodkov v Sloveniji in mednarodne dejavnosti Slovenije v ponedeljek, 14. julija. Od skupno 6514 kandidat in kandidatov, ki so na 80 šolah v spomladanskem roku opravljali splošno maturo, je bilo uspešnih 91,8 odstotka. Poklicno maturo je na 142 šolah od 8627 kandidat in kandidatov uspešno opravilo 88,9 odstotka. Na splošni maturi je vse točke doseglo 23 kandidatov, na poklicni 37. Zlatih maturantov, ki na maturi dosežejo najmanj 30 točk, je bilo letos 315 oziroma pet odstotkov od vseh, kar je sicer nekoliko nižja številka od lanske, so danes predstavniki šolstva sporočili na novinarski konferenci. LJUBLJANA - Minister za solidarno prihodnost Simon Maljevac pričakuje, da bo večji del mreže za izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu vzpostavljen med poletjem in bo pravica do te oskrbe lahko jeseni v polnosti zaživela na terenu, je dejal danes. Prve odločbe napoveduje jeseni. Poudaril pa je, da vzpostavitev informacijskega sistema ni pogoj za izdajo odločb. Odgovornost za vzpostavitev mreže za izvajanje dolgotrajne oskrbe na domu pa imajo občine, ki morajo izbrati izvajalca in z njim skleniti pogodbo, je dodal. LJUBLJANA - O predlogu za umik referenduma o obrambnih izdatkih bo DZ na izredni seji odločal pred parlamentarnimi počitnicami, načeloma še ta teden, je danes dejala predsednica DZ Urška Klakočar Zupančič. Svoboda je zahtevo za sklic izredne seje že podala, ta pa bo predvidoma v petek. Poslanske skupine se sicer danes večinoma še niso izrekle o podpori predlogu za umik, z izjemo Levice, ki vztraja pri svojem predlogu za izvedbo referenduma. Z dnevnega reda četrtkove seje pa je koalicija umaknila obravnavo še enega predloga posvetovalnega referenduma o višanju obrambnih izdatkov, ki ga je vložil poslanec Miha Kordiš. S članstvom Slovenije v zvezi Nato sicer po javnomnenjski anketi Vox populi za časnik Dnevnik soglaša 74,3 odstotka vprašanih, 65,7 odstotka vprašanih pa meni, da posvetovalni referendum o povečanju izdatkov za obrambo ni potreben. LJUBLJANA - Na Gospodarski zbornici Slovenije ministrstvo za delo pozivajo, naj začne postopek za aktivacijo sheme skrajšanega delovnika. Kot poudarjajo, je aktivacija mehanizma v času zaostrenih gospodarskih razmer nujna za ohranitev konkurenčnosti in delovnih mest. O vzpostavitvi sheme bo v skladu z zakonom o uveljavljanju delnega povračila nadomestila plače za skrajšani delovni čas, ki je začel veljati v soboto, odločila vlada. Na ministrstvu za delo so za STA pojasnili, da pobudo že preučujejo z vidika analiz Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) ter Zavoda RS za zaposlovanje. LJUBLJANA - Odbor DZ za delo je z glasovi koalicije dopolnil in potrdil predlog novele stanovanjskega ter zakona o financiranju in spodbujanju gradnje javnih [najemnih stanovanj](#), ki naj bi med drugim zagotovila več javnih [najemnih stanovanj](#). V SDS so sejo po predstavitvi mnenja o predlogih obstruirali. Odbor DZ za okolje je medtem kljub kritikam nevladnikov, da je premalo ambiciozen, potrdil predlog podnebne zakona. Nevladniki so sicer pozvali k sprejetju dopolnil Levice o ukinitvi subvencij za fosilna goriva in zvišanju dajatev za zasebne lete, a jih poslanci niso podprli. LJUBLJANA - Anketa Vox populi za časnik Dnevnik je pokazala, da delo vlade kot uspešno ocenjuje 39,1 odstotka vprašanih, kot neuspešno pa 56,3 odstotka. Med strankami vodi SDS s 23,4 odstotka podpore, sledijo Svoboda (15,9 odstotka), SD (7,1 odstotka), Levica in NSi obe s 4,9 odstotka in Demokrati (3,4 odstotka). Neopredeljenih je bilo več kot pretekli mesec (30,1 odstotka). Ob upoštevanju glasov opredeljenih anketirancev bi po navedbah Dnevnika 35 poslanskih mest dobila SDS, Svoboda 24, SD 10, Levica in NSi po sedem, pet poslanskih sedežev pa bi dobili tudi Demokrati Anžeta Logarja. Na vrhu lestvice priljubljenosti ostaja predsednica republike Nataša Pirc Musar. LJUBLJANA/MARIBOR - Portal N1 je razkril nova imena, za katera so člani komisije DZ za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb (Knovs) novembra 2023, po aferi Dars, na policiji preverjali, ali jim ta prisluškuje. Predsednik NSi Matej Tonin je zanikal zlorabo nadzora Knovsa in odtekanje informacij k vidnim članom stranke, med njimi tudi nekdanjemu predsedniku uprave Darsa Valentinu Hajdinjaku. Hkrati je ponovil očitke, da se policija uporablja za boj zoper opozicijo. Na Generalni policijski upravi so odločno zavrnil očitke, da se policija zlorablja za boj proti opoziciji, saj da policija vedno ravna v skladu z zakonodajo. LJUBLJANA - Komisija RS za medicinsko etiko tudi po vseh spremembah, ki so bile vnesene v prvotno besedilo predloga

zakona o pomoči pri prostovoljnem končanju življenja v DZ, ostaja pri svojem stališču iz leta 2023, da zakon spremlja visoko etično tveganje. Ob tem opozarjajo na pasti, ki jih zakon prinaša. Med drugim menijo, da bo zakonita možnost prostovoljnega končanja življenja vplivala na odnos javnosti do dolgotrajno trpečih posameznikov v visoki starosti. Zaradi tega se bodo lahko povečevali pritiski nanje, tudi v smeri prostovoljnega končanja življenja.

SLOVENJ GRADEC - Slovenjgraško podjetje Grammer Automotive Slovenija, kjer izdelujejo notranjo opremo za avtomobile, beleži padec naročil. Od okoli 150 zaposlenih bodo do septembra število zaposlenih zmanjšali za od 12 do 14. Novi projekti, ki jih je tudi precej manj, se selijo večinoma v BiH in nekaj še v Srbijo in Bolgarijo, je za STA pojasnil direktor družbe Darjan Pušnik. Tudi on po več letih konec avgusta zapušča podjetje in odhaja novim izzivom naproti.

NOVA GORICA - Na Trgu Evrope v Novi Gorici pripravljajo v četrtek enega od vrhuncev Evropske prestolnice kulture (EPK), koncert ambasadorja EPK, pianista Aleksandra Gadžijeva z gosti. Predstavilo se bo 120 glasbenikov z obeh strani državne meje. Četrtkovemu koncertu bo v nedeljo sledil še pianistov nastop v baziliki na Sveti gori.

LJUBLJANA - Slovenija je minuli teden v Parizu v času 47. zasedanja Unescovega odbora za svetovno dediščino predstavila slovensko kandidaturo za članstvo v omenjenem odboru v mandatu 2025-2029. Odločitev bo znana konec novembra v Parizu. Vlada je sklep o kandidaturi sprejela marca letos.

Država za dvigala v starejših blokih nima denarja

Pobuda

EU sofinancira energetske prenove stavb, ne pa tudi vgradnje dvigal – Investicija na plečih etažnih lastnikov

V Sloveniji je okoli 8000 starejših večstanovanjskih stavb z več kot štirimi nadstropji, od tega jih okoli 6200 nima dvigal. Takratna zakonodaja pri stanovanjski gradnji tega namreč ni zahtevala. Samo v Ljubljani je brez dvigal skoraj 1500 starejših stavb. Zato je na mestu vprašanje, zakaj občine oziroma njihovi stanovanjski skladi oziroma država ali pa EU finančno ne podprejo tovrstnih projektov. S tem bi namreč olajšali dostop ranljivim slojem prebivalstva, kot so mlade družine, starejši in gibalno ovirani. Na ljubljanski občini so jasni: »Ta problem je treba rešiti na ravni države.« Na pristojnem ministrstvu pa odgovarjajo: »Država za to nima denarja.«

MANJA PUŠNIK

Na zadnji predpočitniški seji ljubljanskega mestnega sveta so predlog svetnika Aleša Primca, da bi Javni stanovanjski sklad MOL (JSS MOL) sofinanciral vgradnjo dvigal v starejših stavbah, pričakovanj zavrnil. Da njegovega predloga ne bodo podprli, je namreč še pred sejo napovedal župan Zoran Jankovič. Primc je predlagal, da bi mestni stanovanjski sklad, ki med drugim skrbi za izboljšanje kakovosti obstoječih zasebnih stanovanj (to namreč piše v veljavnem odloku o ustanovitvi JSS MOL), »sofinanciral vgradnjo osebnih dvigal v večnadstropnih stavbah, in sicer v deležu 70 odstotkov

- Večina starejših stavb v državi nima vgrajenih dvigal.
- Država z javnim denarjem ne more sofinancirati zasebne lastnine.
- EU ni naklonjena subvencioniranju drugih vrst prenov večstanovanjskih stavb v zasebni lasti.

vrednosti investicije«. To bi po izračunih mestnega svetnika pomenilo, da bi občina prihodnje leto v proračunu za ta namen zagotovila 15 milijonov evrov, leta 2027 pa kar 30 milijonov evrov. Kot primer dobre prakse je Primc navedel sosednjo Hrvaško, kjer država ponuja nepovratna sredstva kot pomoč pri vgradnji dvigal v zasebna stanovanja v višini do tretjine vrednosti investicije. »To ni predlog mestnega svetnika, ampak gre za predlog iz leta 2018, ki ga je dal pokojni velenjski župan Bojan Kontić. Na ta način so želeli v Velenju pomagati rudarjem, ki so šli v pokoj precej zgarani,« je takrat pojasnil župan. In dodal: »To je projekt, ki bi moral biti urejen na ravni celotne države.« Po njegovih besedah ljubljanski stanovanjski sklad ni bil ustanovljen za ta namen, torej da bi sofinanciral vgradnjo dvigal.

Občina (oziroma sklad) pa da je v preteklosti že ponujala posojila tudi za takšno prenovo stanovanj, vendar ni bilo nobenega interesa, je še dejal Jankovič.

Ni v pristojnosti občine

V uradnem odgovoru na svetniško pobudo Aleša Primca so na mestnem stanovanjskem skladu, ki ga vodi Sašo Rink, pojasnili, da podpirajo prizadevanja za vzpostavitev ustreznega mehanizma pri vgradnji dvigal v večstanovanjske stavbe. Hkrati pa so jasno poudarili, »da je treba rešiti vprašanje finančnih virov, s katerimi bi se zagotovila uresničitve takšnih investicij«. Na skladu tudi menijo, da to formalno ni v pristojnosti ljubljanske občine, češ da ne gre za nalogo, ki bi bila v skladu z zakonom o lokalni skupnosti. »Si bo pa Mestna občina Ljubljana tudi v prihodnje prizadevala za zagotovitev sofinanciranja vgradnje dvigal prek evropskih oziroma državnih proračunskih sredstev,« odgovarjajo na mestnem skladu. Pri tem ni zanemarljiv podatek, da so se na magistratu odločili, da bodo v notranjost stavbe oddelka za gospodarske dejavnosti in promet (ODGP) na Trgu mladinskih delovnih brigad 7 umestili notranje dvigalo. Izbranemu ponudniku (to je vrhniško podjetje Gordeja) bodo za vgradnjo dvigala plačali okoli 240 tisoč evrov (z DDV), je razvidno iz odločitve na portalu javnih naročil. V projektni do-

kumentaciji so zapisali, da ima stavba, ki je bila zgrajena v drugi polovici 20. stoletja, klet, pritličje in štiri nadstropja.

Država ima zgolj posluh

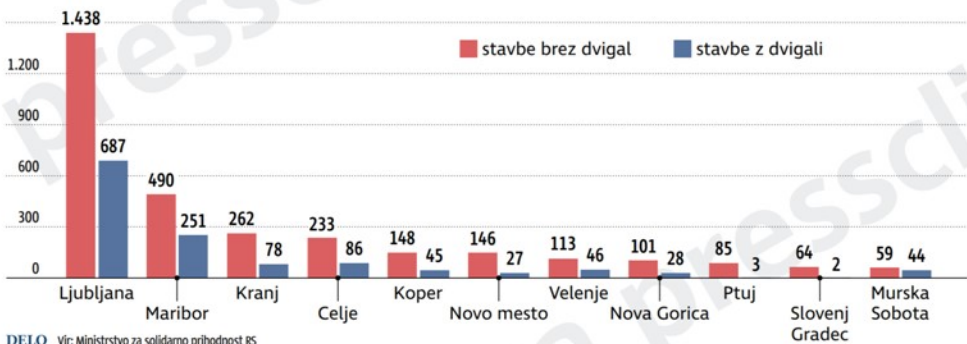
Z ministrstva za solidarno prihodnost, ki je pristojno za stanovanjsko politiko, so posredovali uradne podatke o tem, koliko večstanovanjskih stavb v državi nima vgrajenih dvigal. Po podatkih iz registra nepremičnin v stavbah in delih stavb iz marca 2019 je v Sloveniji 8051 stavb z več kot štirimi nadstropji, od tega jih je brez dvigal kar 6233. Za 63 stavb v registru ni bilo podatka, ali imajo dvigalo ali ne, 1753 pa jih ima vgrajeno dvigalo. To pomeni, da je večina starejših stavb v Sloveniji brez dvigala, saj jih po takratni zakonodaji ni bilo treba vgraditi. In kako je v Ljubljani? Od skupaj 2125 starejših večstanovanjskih stavb z več kot štirimi nadstropji je 678 takšnih, ki imajo dvigalo, kar 1438 stavb pa dvigala nima.

»Zavedamo se teže problema vgradnje dvigal v večnadstropnih stanovanjskih stavbah (kjer so stanovanja večinsko v zasebni lasti) za odpravo funkcionalnih ovir za določene skupine prebivalstva, kot so mlade družine in starejši ter osebe s telesno ali gibalno oviro, ki so še posebej ranljiva skupina,« priznavajo na ministrstvu. Pa tudi, da je vgradnja dvigal in dviznih ploščadi v obstoječo večstanovanjsko stavbo velika investicija. Pri tem pa pojasnjujejo: »Vgradnja dvigal trenutno ni tip samostojnega projekta, ki bi ga evropska komisija izrecno podprla v okviru sedanje finančne perspektive (2021–2027). V nasprotju s povratnimi in nepovratnimi evropskimi sredstvi, namenjenimi spodbujanju energetske prenove zasebnih večstanovanjskih stavb, evropska komisija ni naklonjena subvencioniranju drugih vrst prenov večstanovanjskih stavb v zasebni lasti.«

Vse je na plečih stanovalcev

Na ministrstvu, ki ga vodi Simon Maljavac, poudarjajo še, da bo treba razmisliti, kako etažne lastnike večstanovanjskih stavb spodbuditi k vzdrževanju in vlaganju v

Večina starejših blokov nima dvigal

DELO Vir: Ministrstvo za solidarno prihodnost RS

Predvsem starejši in gibalno ovirani lahko zaradi pomanjkanja dvigal v starejših blokih postanejo ujetniki lastnega stanovanja. Fotografija je simbolična. FOTO MATEJ DRUŽNIK

skupno in svojo lastnino. Po njihovem mnenju je namreč nevzdrževanje večstanovanjskih stavb, tudi z odpravo funkcionalne zastarelosti stavb, kamor, denimo, spada vgradnja dvigal, povezano tudi s pomanjkljivim zavedanjem lastnikov stanovanj, da lastnina poleg pravic prinaša tudi odgovornosti oziroma obveznosti. »Vendar pa za ukrepe, ki bi rešili problematiko pomanjkanja dvigal v starejših večstanovanjskih stavbah, trenutno ni predvidenih sredstev. S financiranjem vgradnje dvigal bi država z javnimi sredstvi financirala zasebno lastnino, za katero so dolžni skrbeti lastniki,« dodajajo na resornem ministrstvu. Tako lahko vgradnjo dvigal trenutno financirajo le etažni lastniki sami.

BOJ Z MLINI NA VETER

Bralec *Dela*, ki ni hotel biti imenovan, živi v štirinadstropni starejši večstanovanjski stavbi v središču Ljubljane, kjer si stanovalci že več let prizadevajo za vgradnjo dvigal na zunanji strani bloka. »Težava ni v denarju, ampak v tem, da vsi ti postopki trajajo predolgo. Z mlini na veter se borim že petnajst let in sem obupal,« je dejal sogovornik. Poglavitna težava je, da v tej stavbi še vedno nimajo razdeljene skupne lastnine in da pravni postopki trajajo že več kot dve desetletji. Povedal je, da je pisal tudi županu Zoranu Jankoviču, a rešitve očitno ni. Oglasil se je tudi bralec iz Zasavja, kjer si stanovalci bloka, zgrajenega v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, prav tako zamen prizadevajo za vgradnjo dvigal. V ta namen so imeli zbrana vsa zakonsko potrebna soglasja etažnih lastnikov, pa tudi denarja v rezervnem skladu je bilo za začetek investicije dovolj. Najprej so naleteli na nerazumevanje takratnega upravnika stavbe. Druga, precej večja težava se je pojavila ob informaciji, da so bili projektni načrti za stavbo izdelani drugače, kot je bila stavba dejansko zgrajena. Tako so tudi tamkajšnji stanovalci obupali in dvigala še vedno nimajo. Dejstvo pa je, da v blokih brez dvigal živijo predvsem starejši in gibalno ovirani, ki tako sčasoma lahko postanejo ujetniki lastnega stanovanja.

15. 07. 2025

Gorenjski glas

Stran/Termin: 4

Naslov: Cesta skozi Jesenice ponovno odprta

Naklada: 19.000,00

Avtor: Urška Peternel

Površina/Trajanje: 137,25

Rubrika/Oddaja: GORENJSKA

Žanr: POROČILO

Gesla: STANOVANJSKI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE, GRADNJA STANOVANJ

Cesta skozi Jesenice ponovno odprta

Glavna cesta skozi Jesenice je ponovno odprta tudi v smeri od krožišča proti TVD Partizan. Fini asfalt bodo položili po koncu turistične sezone.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Po večmesečni zavori je na odseku regionalne ceste med krožiščem pri Upravni enoti Jesenice in stavbo TVD Partizan znova omogočen dvosmerni promet. Zavora je bila potrebna zaradi gradnje stanovanjskih

skoraj zaključena, položen pa je bil tudi grobi asfalt, so bili izpolnjeni pogoji za ponovno vzpostavitev dvosmernega prometa. S finim asfaltom pa bodo cesto preplastili po koncu turistične sezone, ko bodo uredili tudi prometno signalizacijo, so povedali na Občini Jesenice.

Cesta je ponovno odprta, hitro pa napreduje tudi gradnja dveh večstanovanjskih objektov ob njej. / Foto: Nik Bertoncelj

dvojčkov Partizan, ki ju gradi Stanovanjski sklad Republike Slovenije, ter izgradnje komunalne infrastrukture, ki jo ureja Občina Jesenice. Ker je gradnja komunalne infrastrukture pod cestiščem

Ob tem tudi gradnja dveh večstanovanjskih objektov hitro napreduje, izvajalec je že zgradil pritlično etažo, celotno konstrukcijo pa naj bi dokončal predvidoma do konca septembra.

15. 07. 2025

Štajerski tednik

Stran/Termin: 4

Naslov: Prednost pri nakupu imajo družine od drugod

Naklada: 12.000,00

Avtor: Estera Korošec

Površina/Trajanje: 244,73

Rubrika/Oddaja: PODRAVJE

Žanr: POROČILO

Gesla: CENE NEPREMIČNIN

Cirkulane • Za štiri gradbene parcele se zanimajo štiri družine

Prednost pri nakupu imajo družine od drugod

Občina Cirkulane ima v lasti štiri gradbene parcele, ki jih želi nameniti mladim družinam. Konec maja so na spletni strani objavili razpis za javno zbiranje ponudb. Javno odpiranje so izvedli 19. junija v prostorih občine. Prejeli so pet vlog od štirih oseb, končne odločitve pa še niso sprejeli. Vsaka izmed štirih parcel naj bi sicer dobila svojega kupca.

Županja Antonija Žumbar je poudarila, da jih zelo veseli, da se je tokrat pokazalo zanimanje za nakup nepremičnin v Cirkulanah. Za eno gradbeno parcelo, ki so jo vključili v razpis, do sedaj v vseh letih ni bilo povpraševanja. Prav zato razpisa niso omejili zgolj na prebivalce občine Cirkulane. Nasprotno – po razpisnih merilih so mlade družine in pare iz drugih občin ovrednotili celo višje, kar pomeni, da bi imeli v primeru večjega števila prijav od razpoložljivih zemljišč prednost pri nakupu. Mlada družina s stalnim prebivališčem izven območja Cirkulan je prejela 30 točk, medtem ko je mlada družina s stalnim prebivališčem v občini Cirkulane prejela 10 točk. Ta kriterij je sicer nekatere presenetil.

Kot mlada družina se šteje družina enega ali obeh staršev z enim ali več otroki, pri čemer vsaj en otrok še ni šoloobvezen in vsaj eden od staršev na dan objave javnega zbiranja ponudb še ni dopolnil 35 let. Poleg tega je najvišja ponudbena cena prinašala dodatnih 10 točk. Želja

Pogoj: gradbeno dovoljenje v roku dveh let

Občina je mladim družinam namenila tri zemljišča v velikosti po 893m², za katera je izhodiščna cena z vključenim DDV znašala 14.100 evrov. Četrta parcela, velika 771 m², pa je imela izhodiščno ceno 12.200 evrov. Kot so pojasnili na občini, se nepremičnine prodajajo po načelu »kupljeno – videno«. Šteje se, da je lokacija nepremičnine kupcu znana, zato morebitne reklamacije po sklenitvi prodajne pogodbe ne bodo upoštevane. Gradbene parcele bodo prodali ponudnikom, za katere bo imenovana komisija ugotovila, da so podali najugodnejšo ponudbo, in jih bo s sklepom izbrala za najugodnejše ponudnike.

Ponudniki so morali ob prijavi plačati varščino v višini 10 odstotkov izhodiščne cene nepremičnine, ki bo kasneje vračunana v končno kupnino. V razpisu je bilo določeno tudi, da morajo kupci v dveh letih od sklenitve pogodbe pridobiti gradbeno dovoljenje, v petih letih pa uporabno dovoljenje.

Da bi preprečili morebitno špekulativno preprodajo parcel, so določili, da kupljenih zemljišč ni dovoljeno prodati naprej v obdobju desetih let.

Estera Korošec

Foto: OG

Na tem zemljišču je Občina Cirkulane sprva načrtovala gradnjo gasilskega doma, zdaj pa ga je ponudila v prodajo mladim družinam.

15. 07. 2025

www.delo.si

Stran/Termin:

Naslov: Država za dvigala v starejših blokih nima denarja

Naklada:

Avtor: Manja Pušnik

Površina/Trajanje: 1,00

Rubrika/Oddaja:

Žanr: SPLETNI ČLANEK

Gesla: ETAŽNA LASTNINA, STANOVANJSKA GRADNJA, UPRAVNIK

HTML LINK

EU sofinancira zgolj energetska prenova stavb, ne pa tudi vgradnje dvigal. Investicija še naprej ostaja na plečih [etažnih lastnikov](#). V Sloveniji je okoli 8000 starejših večstanovanjskih stavb z več kot štirimi nadstropji, od tega jih okoli 6200 nima dvigal. Takratna zakonodaja pri [stanovanjski gradnji](#) tega namreč ni zahtevala. Samo v Ljubljani je brez dvigal skoraj 1500 starejših stavb. Zato je na mestu vprašanje, zakaj občine oziroma njihovi stanovanjski skladi oziroma država ali pa EU finančno ne podprejo tovrstnih projektov. S tem bi namreč olajšali dostop ranljivim slojem prebivalstva, kot so mlade družine, starejši in gibalno ovirani. Na ljubljanski občini so jasni: »Ta problem je treba rešiti na ravni države.« Na pristojnem ministrstvu pa odgovarjajo: »Država za to nima denarja.« Na zadnji predpočitniški seji ljubljanskega mestnega sveta so predlog svetnika Aleša Primca, da bi Javni stanovanjski sklad MOL (JSS MOL) sofinanciral vgradnjo dvigal v starejših stavbah, pričakovano zavrnili. Da njegovega predloga ne bodo podprli, je namreč še pred sejo napovedal župan Zoran Janković. Primc je predlagal, da bi mestni stanovanjski sklad, ki med drugim skrbi za izboljšanje kakovosti obstoječih zasebnih stanovanj (to namreč piše v veljavnem odloku o ustanovitvi JSS MOL), »sofinanciral vgradnjo osebni dvigal v večnadstropnih stavbah, in sicer v deležu 70 odstotkov vrednosti investicije«. To bi po izračunih mestnega svetnika pomenilo, da bi občina prihodnje leto v proračunu za ta namen zagotovila 15 milijonov evrov, leta 2027 pa kar 30 milijonov evrov. Kot primer dobre prakse je Primc navedel sosednjo Hrvaško, kjer država ponuja nepovratna sredstva kot pomoč pri vgradnji dvigal v zasebna stanovanja v višini do tretjine vrednosti investicije. Večina starejših stavb v državi nima vgrajenih dvigal. Država z javnim denarjem ne more sofinancirati zasebne lastnine. EU ni naklonjena subvencioniranju drugih vrst prenov večstanovanjskih stavb v zasebni lasti. »To ni predlog mestnega svetnika, ampak gre za predlog iz leta 2018, ki ga je dal pokojni velenjski župan Bojan Kontič. Na ta način so želeli v Velenju pomagati rudarjem, ki so šli v pokoj precej zgarani,« je takrat pojasnil župan. In dodal: »To je projekt, ki bi moral biti urejen na ravni celotne države.« Po njegovih besedah ljubljanski stanovanjski sklad ni bil ustanovljen za ta namen, torej da bi sofinanciral vgradnjo dvigal. Občina (oziroma sklad) pa da je v preteklosti že ponujala posojila tudi za takšno prenovalo stanovanj, vendar ni bilo nobenega interesa, je še dejal Janković. Bloki Brez Dvigal Foto Gm Igd Ni v pristojnosti občine V uradnem odgovoru na svetniško pobudo Aleša Primca so na mestnem stanovanjskem skladu, ki ga vodi Sašo Rink, pojasnili, da podpirajo prizadevanja za vzpostavitev ustreznega mehanizma pri vgradnji dvigal v večstanovanjske stavbe. Hkrati pa so jasno poudarili, »da je treba rešiti vprašanje finančnih virov, s katerimi bi se zagotovila uresničitev takšnih investicij«. Na skladu tudi menijo, da to formalno ni v pristojnosti ljubljanske občine, češ da ne gre za nalogo, ki bi bila v skladu z zakonom o lokalni skupnosti. »Si bo pa Mestna občina Ljubljana tudi v prihodnje prizadevala za zagotovitev sofinanciranja vgradnje dvigal prek evropskih oziroma državnih proračunskih sredstev,« odgovarjajo na mestnem skladu. Pri tem ni zanemarljiv podatek, da so se na magistratu odločili, da bodo v notranjost stavbe oddelka za gospodarske dejavnosti in promet (ODGP) na Trgu mladinskih delovnih brigad 7 umestili notranje dvigalo. Izbranemu ponudniku (to je vrhniško podjetje Gordeja) bodo za vgradnjo dvigala plačali okoli 240 tisoč evrov (z DDV), je razvidno iz odločitve na portalu javnih naročil. V projektni dokumentaciji so zapisali, da ima stavba, ki je bila zgrajena v drugi polovici 20. stoletja, klet, pritličje in štiri nadstropja. Samo v Ljubljani je brez dvigal skoraj 1500 starejših stavb. FOTO: Primož Škerl /Delo Država ima zgolj posluš Z ministrstva za solidarno prihodnost, ki je pristojno za stanovanjsko politiko, so posredovali uradne podatke o tem, koliko večstanovanjskih stavb v državi nima vgrajenih dvigal. Po podatkih iz registra nepremičnin v stavbah in delih stavb iz marca 2019 je v Sloveniji 8051 stavb z več kot štirimi nadstropji, od tega jih je brez dvigal kar 6233. Za 63 stavb v registru ni bilo podatka, ali imajo dvigalo ali ne, 1753 pa jih ima vgrajeno dvigalo. To pomeni, da je večina starejših stavb v Sloveniji brez dvigala, saj jih po takratni zakonodaji ni bilo treba vgraditi. In kako je v Ljubljani? Od skupaj 2125 starejših večstanovanjskih stavb z več kot štirimi nadstropji je 678 takšnih, ki imajo dvigalo, kar 1438 stavb pa dvigala nima.

»Zavedamo se teže problema vgradnje dvigal v večnadstropnih stanovanjskih stavbah (kjer so stanovanja večinsko v zasebni lasti) za odpravo funkcionalnih ovir za določene skupine prebivalstva, kot so mlade družine in starejši ter osebe s telesno ali gibalno oviro, ki so še posebej ranljiva skupina,« priznavajo na ministrstvu. Pa tudi, da je vgradnja dvigal in dvžnih ploščadi v obstoječo večstanovanjsko stavbo velika investicija. Pri tem pa pojasnjujejo: »Vgradnja dvigal trenutno ni tip samostojnega projekta, ki bi ga evropska komisija izrecno podprla v okviru sedanje finančne perspektive (2021–2027). V nasprotju s povratnimi in nepovratnimi evropskimi sredstvi, namenjenimi spodbujanju energetske prenove zasebnih večstanovanjskih stavb, evropska komisija ni naklonjena subvencioniranju drugih vrst prenov večstanovanjskih stavb v zasebni lasti.« Boj z mlino na veter Bralec Dela, ki ne želi biti imenovan, živi v štirinadstropni starejši večstanovanjski stavbi v središču Ljubljane, kjer si stanovalci že več let prizadevajo za vgradnjo dvigala na zunanji strani bloka. »Težava ni v denarju, ampak v tem, da vsi ti postopki trajajo predolgo. Z mlino na veter se borim že 15 let in sem obupal,« pravi sogovornik. Poglavitna težava je, da v tej stavbi še vedno nimajo razdeljene skupne lastnine in da pravni postopki trajajo že več kot dve desetletji. Kot pravi, je o tem pisal tudi županu Zoranu Jankoviću, a rešitve očitno ni. Oglasil se je tudi bralec iz Zasavja, kjer si stanovalci bloka, zgrajenega v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, prav tako zaman prizadevajo za vgradnjo dvigala. V ta namen so imeli zbrana vsa zakonsko potrebna soglasja [etažnih lastnikov](#), pa tudi denarja v rezervnem skladu je bilo za začetek investicije dovolj. Najprej so naleteli na nerazumevanje takratnega [upravnika](#) stavbe. Druga, precej večja težava pa se je pojavila ob informaciji, da so bili projektni načrti za stavbo izdelani drugače, kot je bila stavba dejansko tudi zgrajena. Tako so tudi tamkajšnji stanovalci obupali in dvigala še vedno nimajo. Dejstvo pa je, da v blokih brez dvigal živijo predvsem starejši in gibalno ovirani, ki tako sčasoma lahko postanejo ujetniki lastnih stanovanj. Vse je na plečih stanovalcev. Na ministrstvu, ki ga vodi Simon Maljevac, poudarjajo še, da bo treba razmisliti, kako [etažne lastnike](#) večstanovanjskih stavb spodbuditi k vzdrževanju in vlaganju v skupno in svojo lastnino. Po njihovem mnenju je namreč nevzdrževanje večstanovanjskih stavb, tudi z odpravo funkcionalne zastarelosti stavb, kamor, denimo, spada vgradnja dvigal, povezano tudi s pomanjkljivim zavedanjem lastnikov stanovanj, da lastnina poleg pravic prinaša tudi odgovornosti oziroma obveznosti. »Vendar pa za ukrepe, ki bi rešili problematiko pomanjkanja dvigal v starejših večstanovanjskih stavbah, trenutno ni predvidenih sredstev. S financiranjem vgradnje dvigal bi država z javnimi sredstvi financirala zasebno lastnino, za katero so dolžni skrbeti lastniki,« dodajajo na resornem ministrstvu. Tako lahko vgradnjo dvigal trenutno financirajo le [etažni lastniki](#) sami.